

джерелом погашення довгострокових кредитів у сільськогосподарських підприємствах.

2. Звертати увагу на придатність об'єктів застави з точки зору можливості їх самостійного використання, перспектив їх розвитку тощо. Це обумовлено тим, що в аграрному секторі України склалася ситуація, коли об'єкт довгострокового кредитування одночасно виступає об'єктом застави.

3. Здійснювати контроль в процесі супроводу довгострокового кредиту за такими основними напрямками: цільове використання кредиту; фінансовий стан позичальника; стан збереження застави; своєчасність повернення основного боргу і відсотків; стан реалізації інвестиційного проекту та його функціонування.

Сільськогосподарські підприємства мають вкрай незадовільну структуру активів. У загальній вартості майна понад 76 % припадає на необоротні активи, переважну частку яких становлять основні засоби, що є неліквідними через високий рівень (70–80 %) зносу та моральну застарілість[2].

Необхідність оновлення основних фондів, гостра нестача сільськогосподарської техніки вимагають значних довгострокових фінансових ресурсів із застосуванням нетрадиційних форм і схем кредитування підприємств агропромислового комплексу. Саме ефективність лізингу полягає у можливості використання особливих джерел фінансування і нерозривно пов'язана з поточним фінансово-господарським станом підприємства та перспективою його діяльності.

Сільськогосподарський товаровиробник як лізингоодержувач, зівставивши лізинговий відсоток, який він повинен буде сплатити лізингодавцю за фінансування лізингової операції, з банківською кредитною ставкою, може визначити, що для нього вигідніше: підписати лізинговий контракт чи придбати необхідне майно у кредит.

Отже, можливість отримання кредитних ресурсів дозволить подолати тимчасові труднощі розвитку аграрних підприємств та забезпечить досягнення значних конкурентних переваг продукції даної галузі, зміцнити не тільки продовольче самозабезпечення країни, а й активізувати завантаження суміжних галузей економіки.

Список використаних джерел:

1. Аранчій В.І. Кредит у системі фінансового забезпечення інвестиційного розвитку аграрних підприємств / В. І. Аранчій, О. П. Зоря, І. І. Петренко // Вісник Полтавської державної аграрної академії. – 2011. – № 4. – С. 120–124.

2. Дадашев Б.А. Кредитування агроформувань: проблеми та напрями стабілізації / Б.А. Дадашев, С.Г. Черемісіна // Вісник Полтавської державної аграрної академії. – 2012. – № 2. – С. 142-149.

3. Матеріали Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

Соціально-економічний контент розвитку садівництва в Україні

Мельник В.І., д.е.н., доцент

Погріщук О.Б., аспірант

Тернопільський національний економічний університет

В умовах посилення глобалізаційних процесів змінюються основні тенденції та аспекти щодо ведення промислового садівництва. Окрім реалізації комплексу

організаційно-технологічних чинників виняткової актуальності набуває й всебічне врахування соціально-економічних чинників. Водночас не можна не враховувати, що в Україні чітко простежується поширення зовсім нового виду попиту на садівницьку продукцію. Це якраз стосується динаміки темпів створення спільних підприємств, основною метою яких є промислове перероблення плодів і ягід. Все це безпосередньо пов'язане з потребою розширення наявних і створення нових сировинних зон. Найвиразніше це явище характеризується афоризмом: «Зростає попит на плоди та ягоди, адекватно збільшується і їх пропозиція» [1].

Серед рослинницьких галузей сільського господарства садівництво вирізняється найбільшою трудомісткістю, зокрема формові сади та виробництво ягід. Така стан справ пояснюється як природою плодкових дерев і ягідних культур, так і низьким рівнем механізації робіт у садах і ягідниках, адже нині частка механізованих робіт у загальних витратах праці у садах і ягідниках не перевищує 15 %. Тому ефект від зростання обсягів виробництва плодів і ягід, слід розглядати не лише з економічної точки зору, але і в соціальній площині – як збільшення робочих місць у сільській місцевості, відновлення балансу сільських територій та зменшення відтоку населення до великих промислових центрів.

Як зазначає М.В. Калінчик: «Спеціалізація України лише на виробництві зернових та олійних культур (у 2014 р. вони займали 84% площі всіх посівів призводить до катастрофічних соціальних наслідків – суцільного безробіття, адже на 1 га зернових і олійних культур затрати праці, наприклад, у 5, 20 і 17 разів нижчі, ніж при виробництві відповідно цукрових буряків, овочів відкритого ґрунту і ягід тощо» [2].

У дослідженнях вітчизняних і зарубіжних авторів доведена висока економічна ефективність поглибленої спеціалізації садівництва, кращих форм агропромислової інтеграції в галузі та переваги великих організаційних структур перед дрібними. Це, передусім, пояснюється складністю технологічних процесів, що вимагає наявності високої кваліфікації від керівників, спеціалістів та тими обставинами, що більшість садівницької продукції є недостатньо транспортабельною і потребує негайної реалізації або ж направлення на промислове перероблення чи тривале зберігання. Великі садівницькі підприємства, безперечно, мають переваги перед дрібними в яких надто обмеженими є можливості для застосування техніки, особливо потужної, та застосування інноваційно-інтенсивних технологій для формування значних партій товарної продукції високої якості.

Щодо кваліфікації підприємців у галузі Л.П. Симиренко мудро відзначав: «Вміння вигідно господарювати у великому промисловому саду – це мистецтво не з легких, воно напрацьовується рядом років практики, вивченням вимог ринку та місцевих умов. Тут потрібна розпорядливість і комерційна жилка. Оскільки одна справа бути діловим плодоводом і зовсім інша бути кмітливою торговою людиною» [3].

Соціально-економічні та демографічні фактори мають істотний вплив, на формування споживчого попиту, оскільки попит прямо пропорційно залежить від густоти населення в тому чи іншому регіоні, рівня купівельної спроможності, та якості товарів, вартості реклами, насиченості ринку та ін., натомість технологічні, природно-географічні та організаційно-економічні чинники впливають на пропозицію товарів, що реалізуються.

Необхідно докорінно змінити у суспільстві ставлення до престижу сільської праці, створити навколо неї імідж привабливості, пошани і значущості для суспільства. Ця

робота повинна бути охоплювати усі аспекти виробництва і селянського способу життя. Разом з першочерговими заходами щодо значного підвищення рівня оплати праці і створення належних соціально-побутових умов для працівників сільськогосподарських підприємств, визначальне місце у цій роботі повинно відводитися технічному переозброєнню аграрного виробництва на принципово новій якісній основі. В ринкових умовах господарювання необхідна не просто нова сільськогосподарська техніка, а така матеріально-технічна база, яка дозволить у декілька разів підвищити продуктивність праці [4].

Отже, висока ефективність виробництва продукції садівництва в перспективі може бути забезпечена лише за умови комплексного і системного удосконалення організаційно-виробничих чинників функціонування сільськогосподарських підприємств на основі врахування соціально-економічних та природних факторів виробництва та їх розбудови на базі чіткої та виваженої державної політики.

Література:

1. Шестопаль О.М. Теоретико-методологічні основи (нова парадигма) та складові Національної програми поступу промислового садівництва України: макрогалузевий аспект / О.М. Шестопаль, П.В. Кондратенко, Л.О. Барабаш. – К.: ННЦ ІАЕ, 2008. – 140 с.

2. Калінчик М.В. Еколого-економічна стратегія розвитку аграрного сектору: постановка проблеми / М.В.Калінчик, І.М. Алексєєнко// Агросвіт. – 2016. – №3. – С.3-7.

3. Шестопаль О. М. Л. М. Смирєнко – фундатор економіки і організації промислового садівництва та його послідовники / О. М. Шестопаль – К.:ННЦ ІАЕ, 2005. – 70 с.

4. Петров В. М. Технічне переозброєння сільськогосподарського виробництва та соціальний розвиток сільських територій / В. М. Петров // Сучасні шляхи забезпечення стабільного економічного розвитку : матеріали Міжнар. наук.- практ. конф. (25-26 листопада 2015 р.) : тези доп. – Харків, 2015. – С. 207–208.

Удосконалення формування показників Звіту про рух грошових коштів

Михайловина С.О., к.е.н., доцент

Уманський національний університет садівництва

Процеси глобалізації, які включають реформування та розвиток ринкової економіки України, вимагають пришвидшити процес інтеграції країни у світову спільноту. Насамперед удосконалення потребують методи управління підприємством, які орієнтовані в першу чергу на максимальний прибуток, а не на ефективне управління рухом грошових коштів.

Ефективність управління підприємством залежить від якості отриманої інформації, яка є важливим елементом в прийнятті рішень щодо кредитування, інвестування та інших фінансових операцій.

Показники, що кількісно характеризують зміни на підприємстві, формуються у звітності, яка узагальнює первісний масив даних про їх господарську діяльність.

Однією з найбільших проблем заповнення Звіту про рух грошових коштів є те, що дану форму можна скласти за допомогою двох методів - прямого та непрямого.